

SỐ 5

*KINH PHẬT BÁT-NÊ-HOÀN*¹*Hán dịch: Tây Tấn, Bạch Pháp Tổ**QUYỂN THƯỢNG*

Nghe như vậy³:

Một thời Phật ở trong núi Diêu⁴, nước Vương xá⁵ cùng với một ngàn hai trăm năm mươi Tỳ-kheo.

Bấy giờ vua nước Ma-kiệt⁶ tên là A-xà-thế⁷, không hài lòng với nước Việt-kỳ⁸, muốn đem quân sang chinh phạt. Nhà vua triệu tập quần thần để cùng nhau nghị luận:

“Nước Việt-kỳ giàu có, nhân dân đông đúc, sản xuất nhiều châu báu, không chịu thần phục ta, vậy hãy đem binh chinh phạt nước ấy.”

Trong nước có một hiền thần tên là Vũ-xá⁹ thuộc dòng dõi Thệ tâm¹⁰. Ông Vũ-xá tâu:

“Xin tuân lệnh!”

Vua bảo Vũ-xá:

“Đức Phật ở cách đây không xa. Hãy đem lời của ta đến chỗ Đức Phật, cúi đầu đánh lễ sát chân Ngài, hỏi thăm sức khỏe Ngài, ‘Thân thể

1. Bản Hán, *Phật Bát-nê-hoàn kinh*, Tây Tấn, Bạch Pháp Tổ dịch, Đại I, No.5, tr.160b-168a. Tham chiếu, *Phật Thuyết Trường A-hàm kinh*, quyển 2. Hậu Tần Hoàng thỉ niên Phật-đà-da-xá tụng Trúc Phật Niệm dịch (Đại I, No.1(2) tr.11a-16b).

2. Bản Hán: Quyển thượng, No.1(2) sđd.: “Đệ nhất phần Du Hành kinh Đệ nhị, sơ”.

3. Hán: Văn như thị 聞如是.

4. Diêu sơn 鷲山 (núi Kên kên); No.1(2) sđd.: Kỳ-xà-quật 耆耆崛.

5. Hán: Vương xá quốc 王舍國; No.1(2) sđd.: La-duyet thành 羅閱城; hay La-duyet-kỳ 羅閱祇, tức thành Vương xá, thủ phủ nước Ma-kiệt-đà vào lúc bấy giờ.

6. Ma-kiệt 摩竭.

7. A-xà-thế 阿闍世; No.1(2), cũng vậy.

8. Việt-kỳ 越祇; No.1(2) sđd.: Bạt-kỳ 跋祇, tên một thị tộc, nhà nước thị tộc, vào lúc bấy giờ.

9. Vũ-xà 雨舍; như No.1(2).

10. Thệ tâm 逝心; No.1(2) sđd.: dòng dõi Bà-la-môn, 婆羅門.

có bình an không? Ăn uống có bình thường không?’ Hỏi thăm và đánh lễ Đức Phật xong, hãy đem ý của ta mà bạch Ngài: ‘Việt-kỳ nước lớn, khi dễ vua. Nhà vua muốn đem quân sang chinh phạt. Vậy có thể đắc thắng không?’”

Ông Vũ-xá nhận lệnh vua, liền chuẩn bị năm trăm cỗ xe, hai ngàn người cưỡi ngựa, hai ngàn người đi bộ, đến nước Vương xá. Tới con đường đi bộ liền xuống xe, đến trước Đức Phật, cúi đầu đánh lễ sát chân Ngài. Đức Phật chỉ cái ghế bảo ông ngồi, rồi hỏi:

“Thưa tướng từ đâu đến đây?”

Ông thưa:

“Nhà vua bảo con đến đây, lạy dưới chân Đức Phật, hỏi thăm sức khỏe của Ngài, thân thể có bình an không, ăn uống có bình thường không?”

Đức Phật liền hỏi:

“Nhà vua và nhân dân trong nước có an hòa không? Được mùa hay mất mùa?”

Ông thưa:

“Nhờ ơn Đức Phật nên tất cả đều được bình an, hòa thuận, mưa gió đúng thời, nước nhà giàu có.”

Đức Phật bảo:

“Ông đi đường, người ngựa đều bình an không?”

Ông thưa:

“Nhờ ơn Đức Phật, tất cả đi đường đều bình an không có gì xảy ra.”

Rồi ông bạch Phật:

“Nhà vua và nước Việt-kỳ có sự hiềm khích nên nhà vua muốn đem quân chinh phạt, tiêu diệt nước đó. Vậy ý Phật như thế nào? Có thể thắng được không?”

Đức Phật dạy:

“Nhân dân nước Việt-kỳ nếu thọ trì bảy pháp này, nhà vua không thể chiến thắng được; nếu không thọ trì bảy pháp này, nhà vua có thể chiến thắng được.”

Đức Phật dạy:

“Ngày trước ta từng đến nước Việt-kỳ. Nước này có Thần xá

Cấp-tật¹¹, thỉnh thoảng ta dừng chân trong ấy. Các trưởng lão trong nước Việt-kỳ đều đến nói với ta: ‘Vua A-xà-thế muốn đến chinh phạt nước chúng con. Vậy chúng con phải phòng thủ nước thật cẩn thận’.”

Đức Phật nói:

“Ta liền bảo các trưởng lão chớ có sầu lo, chớ có sợ sệt. Nếu thọ trì bảy pháp sau đây vua A-xà-thế có đến cũng không thể chiến thắng được các người.”

Vũ-xá hỏi Đức Phật:

“Bảy pháp đó là những gì?”

Khi ấy Đức Phật đang ngồi, Tôn giả A-nan đứng quạt hầu phía sau, Đức Phật bảo Tôn giả A-nan:

“Người có nghe người nước Việt-kỳ thường cùng nhau tụ hội, giảng giải, luận bàn về chính sự, tu chính, dự bị để tự phòng thủ không?”

A-nan thưa:

“Con có nghe họ thường cùng nhau tụ hội, giảng giải, luận bàn về chính sự, tu chính, dự bị để tự phòng thủ.”

Đức Phật dạy:

“Như vậy nước ấy không thể suy thoái được.”

“Người có nghe vua tôi nước Việt-kỳ, thường hòa thuận, quan lại trung lương giúp đỡ lẫn nhau không?”

Thưa:

“Con có nghe ở nước ấy vua tôi thường hòa thuận, quan lại trung lương, giúp đỡ lẫn nhau.”

“Người có nghe dân chúng nước Việt-kỳ cùng nhau tôn trọng luật pháp, hiểu rõ điều quốc cấm, không dám trái phạm không¹²?”

Thưa:

“Con có nghe dân chúng nước ấy cùng nhau tôn trọng luật pháp, hiểu rõ điều quốc cấm, không dám trái phạm.”

“Người có nghe dân chúng nước Việt-kỳ kính cẩn lễ hóa, nam nữ

¹¹. Hán: Cấp-tật Thần xá 急疾神舍; xem cht.91. Trong bản Pāli, Phật giảng bảy pháp bất thối này cho những người Vajjī tại miếu thần Sārandada.

¹². Hán: vô thủ vô nguyện 無取無願. So sánh Pāli: apaññattam na paññāpentī, “không thiết chế điều không được thiết chế”.

sống riêng biệt, lớn nhỏ thờ kính lẫn nhau không?”

Thưa:

“Con có nghe dân chúng nước Việt-kỳ kính cẩn lễ hóa, nam nữ sống riêng biệt, lớn nhỏ thờ kính lẫn nhau.”

“Người có nghe dân chúng nước Việt-kỳ hiếu thảo với cha mẹ, tôn kính Sư trưởng, nghe lời dạy bảo không?”

Thưa:

“Con có nghe rằng dân chúng nước ấy hiếu thuận cha mẹ, tôn kính Sư trưởng, nghe lời dạy bảo.”

“Người có nghe dân chúng nước Việt-kỳ tôn trọng đất trời¹³, kính sợ xã tắc, phụng sự bốn mùa không?”

Thưa:

“Con có nghe dân chúng nước Việt-kỳ tôn trọng đất trời, kính sợ xã tắc, phụng sự bốn mùa.”

“Người có nghe dân chúng nước Việt-kỳ tôn thờ đạo đức, có các Sa-môn, những vị Ứng chơn¹⁴ ở trong nước hoặc từ các nơi đến, thì được cúng dường áo quần, giường nằm, ngọa cụ và thuốc men không?”

Thưa:

“Con có nghe dân chúng nước ấy tôn thờ đạo đức, có các Sa-môn, những vị Ứng chơn ở trong nước hoặc từ các nơi đến, thì được cúng dường quần áo, giường nằm, ngọa cụ và thuốc men.”

Đức Phật dạy:

“Hễ nước nào thực hành bảy pháp này, khó có thể làm cho nguy hại được.”

Vũ-xá thưa:

“Giả sử nước Việt-kỳ chỉ thực hành một pháp thôi, còn không thể công phật nổi, huống chi là thực hành bảy pháp.”

Rồi ông bạch Phật:

“Vì việc nước quá đa đoan, vậy con xin cáo từ Thế Tôn.”

Phật dạy:

“Ông nên biết thời.”

Vũ-xá liền từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ Đức Phật rồi lui ra. Ông

¹³. Hán: thừa thiên tác địa 承天則地.

¹⁴. Hán: Ứng chơn 應真, chỉ Thánh giả A-la-hán.

đi chưa bao lâu, Đức Phật bảo A-nan:

“Hãy đến trong Diêu sơn gọi tất cả các Tỳ-kheo Tăng tập họp tại giảng đường.”

A-nan liền vâng lời dạy, đến Diêu sơn bảo các Tỳ-kheo Tăng:

“Đức Phật cho gọi các Tỳ-kheo.”

Các Tỳ-kheo đều đến đánh lễ Đức Phật, Đức Phật liền đi trước, vào trong giảng đường, tất cả đều trái tòa rồi ngồi. Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

“Hãy thọ trì bảy giới pháp¹⁵. Những gì là bảy?

“Tỳ-kheo nên thường xuyên cùng nhau tụ tập để tụng đọc kinh điển thì Chánh pháp được lâu dài¹⁶.

“Lúc ngồi, lúc đứng, trên dưới vâng thuận lẫn nhau¹⁷, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Khi ngồi, khi đứng không được nghĩ đến nhà cửa, vợ con, thì Chánh pháp được lâu dài¹⁸.

“Hoặc trong hốc núi, hoặc ở rừng sâu, dưới bóng cây, nơi gò mả, phải tự suy tư về năm điều hủy diệt¹⁹, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Người học đạo tuổi nhỏ, trước phải hỏi các Tỳ-kheo trưởng lão, kính nể, thừa sự²⁰, học hỏi không mệt mỏi, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Trong tâm phải vâng giữ pháp, kính sợ kinh giới, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Gìn giữ hai trăm năm mươi giới, cứu cánh đắc đạo A-la-hán. Ai muốn đến học hỏi thì đừng từ chối; các bạn đồng tu²¹ thì giúp đỡ lẫn nhau. Người mới đến thì chia xẻ dùng chung áo, chăn, ẩm thực; bệnh hoạn ốm yếu phải chăm sóc cho nhau.

¹⁵. Hán: Giới pháp 戒法; No.1(2) sđd.: bất thối pháp 不退法; có bảy pháp bất thối của quốc vương và bảy pháp bất thối của Tỳ-kheo.

¹⁶. Pháp khả cửu 法可久; No.1(2) sđd.: Pháp bất khả hoại 法不可壞.

¹⁷. Hán: thượng hạ tương thừa dụng khởi tọa 上下相承用起坐; văn Hán tối nghĩa; có lẽ Pāli chuẩn: sakkaroti garukaroti māneti pūjeti: cung kính, tôn trọng, thừa sự, cúng dường.

¹⁸. So sánh Pāli: (...) uppanāya taṇhāya ponobhavikāya na vasaṃ gacchanti, “các Tỳ-kheo không bị chi phối bởi khát ái dẫn đến tái sinh đời sau...”

¹⁹. Hán: ngũ diệt 五滅(?)

²⁰. Hán: kính úy thừa dụng 敬畏承用, xem cht.17.

²¹. Hán: nhập giả 入者.

“Tỳ-kheo trì bảy pháp này thì Chánh pháp được lâu dài.

“Lại có bảy pháp, hãy lắng nghe.”

Các Tỳ-kheo vâng lời lắng nghe.

“Tỳ-kheo không được ham nằm. Khi nằm không được nghĩ đến chuyện khác²², thì Chánh pháp được lâu dài.

“Thích giữ sự thanh tịnh, không thích pháp hữu vi²³, thì chánh pháp được lâu dài.

“Ưu ngồì chung với người hiền, giữ hạnh nhẫn nhục, cẩn thận không tranh tụng, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Không được mong người đến lễ kính. Giảng kinh cho người không được coi đó là điều ân huệ, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Hiểu được chút đạo, hay có tài năng chớ tự kiêu mạn, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Không được nghĩ đến các dục tình, tâm không bị tác động bởi hành nghiệp hữu dư²⁴, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Không tham lợi dưỡng, thường ưa ở ẩn, lấy cỏ rơm làm giường. Tỳ-kheo giữ như vậy thì Chánh pháp được lâu dài.²⁵”

“Lại có bảy pháp, các người hãy lắng nghe.”

Các Tỳ-kheo nói:

“Kính vâng lời dạy.”

“Có người bố thí tài vật cho người khác, không vì thế khởi tâm oán hận, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Phải biết xấu hổ thì Chánh pháp được lâu dài.

“Không biếng nhác đối với kinh giới²⁶ thì Chánh pháp được lâu dài.

“Khi đứng, hay ngồì tâm không quên kinh pháp²⁷ thì Chánh pháp được lâu dài.

²². Hán: tha sự 他事, việc của người khác.

²³. Hữu vi 有為, đây chỉ pháp thế gian, hay chuyện thế sự. Tham chiếu Pāli: (...) na kammārāmā bhavissanti.

²⁴. Hán: bất đầu dư hành 不投餘行: không bị lôi cuốn bởi các hành hữu dư, tác thành đời sống khác; đưa đến tái sinh. Tham chiếu Pāli: na pāpicchā bhavissanti na pāpikāṇaṃ icchānaṃ vasaṃ gatā.

²⁵. Bảy pháp này, giữa hai bản No.5 và No.1(2) hoàn toàn không giống nhau.

²⁶. Hán: kinh giới 經戒, chỉ Thánh giới.

²⁷. Hán: kinh pháp 經法, chỉ Thánh Pháp.

“Lúc ngồi, hay đứng không nhàm chán khổ thì Chánh pháp được lâu dài.

“Lúc ngồi, hay đứng đều hiểu rõ kinh pháp thì Chánh pháp được lâu dài.

“Khi đọc, học kinh điển nên đọc lấy nghĩa sâu của nó, thì Chánh pháp được lâu dài²⁸.

“Lại có bảy pháp:

“Lúc Phật ở thế gian làm thầy các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo cung kính giới cấm của Phật dạy, thọ trì giới pháp, luôn luôn nhớ ơn thầy, trì giới pháp của thầy, thì chánh pháp được lâu dài.

“Chưa đạt được đạo bậc thấp²⁹, hãy tùy theo Phật pháp mà tự chế ngự thì Chánh pháp được lâu dài.

“Cung kính Tỳ-kheo Tăng, thọ nhận lời giáo giới của các ngài, phải cung kính, thừa sự³⁰, không có nhàm chán, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Tôn trọng người giữ giới, hay nhẫn nhục, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Tùy thuận kinh giới, tâm không tham ái, phải nghĩ mạng người là vô thường, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Ban ngày không được ham ăn uống, ban đêm nằm ngủ nghĩ không được ham giường tốt, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Tự mình thường xuyên tư duy, thế gian là rối loạn, tâm niệm không biếng trễ, không theo ác tâm, không theo tâm tà; lúc tâm tà đến phải tự kiềm chế, không để bị chi phối, hãy giữ tâm đoan chánh. Người thế gian bị tâm lừa dối, Tỳ-kheo chớ có đua theo tâm của người ngu trong thiên hạ.

“Thọ trì bảy pháp này thì Chánh pháp được lâu dài.”

“Lại có bảy pháp.”

Chúng Tỳ-kheo đáp:

“Kính vâng lời dạy.”

“Tỳ-kheo hãy quý trọng kinh³¹ như người ngu quý trọng châu báu

²⁸. No.2 và No.1(2) sđd.: có một vài chi tiết giống nhau, ngoài ra hoàn toàn khác nhau.

²⁹. Hán: bất đắc hạ đạo 不得下道; có lẽ Pāli: na oramattakena (...) āpajjanti.

³⁰. Xem cht.17.

³¹. Hán: kinh 經, đây chỉ giáo pháp của Phật.

và xem kinh như cha mẹ vì kinh là cha mẹ sinh ra ta. Người ta sống có một đời nhưng kinh điển độ thoát vô số đời, khiến cho người được đạo Nê-hoàn. Do vậy mà Chánh pháp được lâu dài.

“Không được ham chuộng mùi vị ăn uống, không được ăn nhiều, ăn nhiều làm người ta sanh bệnh, ăn ít thì bị đói, ăn vừa no thì thôi; không được tham đắm thức ăn, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Nên xem thân như đất, ban ngày ưu tư về sự chết, không thích ở trong đường sanh tử. Đời sống có nhiều ưu lo: lo cho cha mẹ, anh em, vợ con, thân thuộc, nô tỳ, quen biết, súc sanh, ruộng nhà. Những ưu tư như vậy đều là ưu tư của kẻ ngu si. Như người có tội bị quan bắt giữ, tuy có những người thân thuộc cũng không thể nhờ cậy được. Bằng sự ô uế ấy, so sánh thân này với đất, đôn độc đến, đôn độc đi³²; hãy ganh đua với thân này, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Tinh tấn siêng tu, đoan nghiêm nơi thân, khẩu, ý, hành động không lỗi lầm, giữ đạo không cho là khó khăn, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Lo sợ mà hàng phục tâm ý, không nghe theo sáu tình³³, kiềm chế dâm, nộ, si, không có tà hạnh, thì Chánh pháp được lâu dài.

“Ngồi giữa chúng hội mà không thấy xấu hổ với chúng hội, được người đời kính trọng. Nhờ tâm đoan chánh, thanh tịnh nên không sợ sệt, giữ đạo không làm điều tà vạy. Như có người bị người khác vu cáo, quan bắt giữ. Tuy bị quan cầm giữ nhưng người ấy không sợ, vì không có phạm tội. Trì giới thanh tịnh, sợ giới ngữ của Phật, ngồi ở trong đại chúng mà không lo sợ vì tâm thanh tịnh. Nhờ vậy mà Chánh pháp được lâu dài.

“Thận trọng không kiêu mạn, theo người trí tuệ thọ trì kinh giới. Thấy người ngu si nên dạy giới kinh cho họ.

“Tỳ-kheo trì bảy pháp này thì Chánh pháp được trụ thế lâu dài.

“Lại có bảy pháp.”

Các Tỳ-kheo đáp:

“Kính vâng lời dạy.”

“Tỳ-kheo phải thường niệm kinh, xả bỏ tánh tham dâm, thường nghĩ đến con đường giải thoát khỏi thế gian. Phải tự tư duy về thân thể

³². Hán: dương dữ thân cạnh 當與身競.

³³. Hán: lục tình 六情, hay lục trần, chỉ sáu ngoại cảnh.

thì Chánh pháp được lâu dài.

“Luôn luôn thọ trì kinh của Phật dạy, giữ mãi trong tâm; đã giữ trong tâm rồi hãy khiến tâm mình luôn đoan chánh, bỏ tâm xấu, giữ tâm tốt. Giống như áo của người ta có nhiều cáu bẩn, dùng nước tro tẩy giặt hai ba lần, làm cho tất cả cáu bẩn sạch hết. Nhớ nghĩ lời Phật dạy, phải trì giới, bỏ ác theo thiện thì Chánh pháp được lâu dài.

“Hãy khuất phục tâm³⁴, không nên thuận theo tâm; tâm hướng tới dâm, nộ, si thì đừng nghe theo; thường tự cấm chế tâm mình, không được theo tâm. Như người tòng quân, kẻ mạnh thì dẫn đầu mọi người, làm quân tiền phong, khó mà quay lui; nếu có ý hối muốn thối lui liền thấy xấu hổ với người ở sau mình. Người đã thọ tịnh giới phải nên giữ tâm đoan chánh, ý ngay thẳng, hãy đứng trước mọi người, chớ có đứng sau, vị ấy có thể đắc đạo trước tiên. Như vậy thì Chánh pháp được lâu dài.

“Nên biết chỗ thâm nhập của đạo hạnh mình nhiều hay ít, sâu hay cạn, thành thực tâm chí ban đầu. Hãy nên càng ngày càng vui với kinh giáo; không sợ khổ, không kén thức ăn, không chọn giường nằm. Hãy lấy đạo, tự khuyến khích mình và tự ưa thích, nhờ đó Chánh pháp được lâu dài.

“Nên tôn kính người đồng học, hãy xem bạn đồng học như anh em; hãy đoan chánh cả trong, ngoài; bên ngoài là lỗ của thân, miệng, bên trong là lỗ của tâm. Hãy suy tư về hai việc này thì Chánh pháp được lâu dài.

“Lúc ngồi hãy tự suy nghĩ: chín lỗ bài tiết đầy đầy chất dơ. Một lỗ đóng vai chủ bên trong, chín lỗ đều bài tiết đồ bất tịnh; đói, no, nóng, lạnh đều làm cho ta đau khổ cùng cực; thân thể khó làm cho thích nghi, đều là bất tịnh; bên trong chứa đồ bất tịnh; gió nóng, gió lạnh hiện ra bên ngoài; đều là bất tịnh mà tự che đậy; lỗ mũi hiện ra sự lạnh nóng thì trong tâm đều không hoan hỷ; nếu có mùi hôi thối cũng không ghét, không mừng. Tỳ-kheo nên giữ tâm đoan chánh trong và ngoài như vậy thì Chánh pháp được lâu dài.

“Hãy quán xem những người trong thiên hạ, vua chúa cũng chết; kẻ nghèo, người giàu, kẻ sang người hèn không ai thoát khỏi cái chết, đồng ở trong con đường sống chết như nhau. Như

³⁴. Hán: đương dữ tâm tránh 當與心諍, “hãy cãi nhau với tâm”.

người nằm mộng thấy nhà đẹp, vườn xinh, giàu sang sung sướng, đến lúc tỉnh giấc thì chẳng thấy gì cả. Những sự giàu, nghèo, sang, hèn ở thế gian cũng như người nằm mộng. Hãy tự suy tư về thế gian, ví như người chiêm bao mà thôi.

“Tỳ-kheo thọ trì bảy pháp này, tư duy không quên thì Chánh pháp được lâu dài.”

“Lại có bảy pháp:

“Tỳ-kheo Tăng³⁵ phải có tâm từ đối với mọi người, có tâm từ đối với Đức Phật. Người ta chửi mắng thì không chửi mắng lại, không sân hận. Hãy giữ tâm từ đối với mọi người. Ví như người ở trong tù thường có lòng từ đối với nhau. Người ta ở trên thế gian cũng nên bằng từ mà chiếu cố cho nhau. Tỳ-kheo hãy giữ tâm, bị người chửi mắng mà không giận, bình thản không mừng rỡ, sanh tâm như vậy, khả dĩ không lo lắng, do đó không tranh chấp với người thế gian. Thí như con trâu cái ăn cỏ non thì sanh ra sữa, từ sữa tạo ra lạc, từ lạc tạo ra tô, từ tô thành đề hồ. Hãy giữ tâm như đề hồ mà phụng trì Giới pháp của Phật, có thể được tồn tại lâu dài.

“Lưỡi không nói dối; lời nói không làm thương tổn người khác; ý và lưỡi phải đoan chánh. Lưỡi không đoan chánh khiến người ta không thể đắc đạo. Do lưỡi đưa đến việc dao gậy hoặc đưa đến sự tàn diệt. Cho nên người học đạo phải luôn luôn nói lời đoan chánh thì Chánh pháp được lâu dài.

“Hãy giữ tâm mình được đoan chánh, chớ có nghĩ ác, chớ nghĩ đến dâm; nếu có tâm dâm dục thì không thành đạo A-la-hán. Ban đêm nằm ngủ mà tâm dâm dục muốn khởi lên thì hãy nghĩ đến sự nhơ nhớp của người nữ, ý dâm liền được loại bỏ. Khi tâm sân hận khởi lên, hãy nghĩ: “Con người sống trên mặt đất này có bao lâu đâu”. Làm như vậy thì Chánh pháp được lâu dài.

“Nếu có người mời Tỳ-kheo thọ trai, những người khác không được thì nghĩ rằng: ‘Chỉ có Tỳ-kheo này được mời, còn ta thì không.’ Chớ có những ý nghĩ như vậy. Có Tỳ-kheo bệnh, có người mang thuốc đến cho; những Tỳ-kheo khác không được như vậy, bèn nghĩ: ‘Chỉ

³⁵. Văn đủ có lẽ là Tỳ-kheo Tăng ngôn thọ giáo 比丘僧言受教 như các đoạn trước.

chăm sóc người kia mà không chăm sóc mình.’ Chớ có ý nghĩ như vậy. Có người mang y phục đến cho Tỳ-kheo, những người khác không được, không nên nghĩ: “Riêng ta thì không được, sao lại phải đi xin mới có?”. Khi tín thí bỏ đồ ăn vào trong bát, không được nói nhiều hay ít. Giữ tâm như vậy thì Chánh pháp được tồn tại lâu dài.

“Hãy thọ trì giới pháp, thận trọng giới pháp. Nếu đối với giới pháp mà không biết thì nên hỏi vị Tỳ-kheo biết giới. Hãy niệm Phật, niệm Pháp và niệm Tỳ-kheo Tăng không phút nào nghỉ. Cung kính thừa sự lẫn nhau. Nếu trong y phục có chí rận nên khởi lòng thương đối với chúng, như vậy thì Chánh pháp được tồn tại lâu dài.

“Lúc thấy người chết, ta nói: ‘Người này đã chết, mà không biết kinh đạo, cả nhà khóc lóc, các thân thuộc tri thức đều không biết người chết ấy đi về đâu’, nhưng Tỳ-kheo đã đắc đạo có thể biết người chết ấy, thân thức đi về đâu. Đối với kinh điển thì cần phải đọc, đối với đạo thì cần phải học. Con đường tắt trong thiên hạ thì nhipều, nhưng đường của vua là lớn nhất. Phật đạo cũng thế, là đạo Tối thượng. Giống như vài chục người, ai ai cũng cầm cung tên bắn vào ụ đất để tập bắn; có người bắn trúng trước, có người bắn trúng sau. Cứ bắn liên tục, sẽ có mũi tên trúng ngay giữa ụ đất. Người thực hành kinh đạo của Phật cũng giống như thế, chớ biếng nhác, chớ suy nghĩ rằng người trước đã đắc đạo, nay ta không đắc đạo; không được có sự hối tiếc này. Giống như người bắn tên không dừng nghỉ rồi được trúng đích. Hành đạo Tỳ-kheo không ngừng, thì Chánh pháp được tồn tại lâu dài.

“Khi đi, khi đứng phải luôn tôn trọng, cúng dường kinh Phật; hãy đọc tụng và tư duy về nghĩa kinh.

“Tỳ-kheo³⁶, Thanh tín sĩ và Thanh tín nữ thực hành bảy pháp như vậy thì Chánh pháp được tồn tại lâu dài.

“Phụng trì bảy bảy bốn mươi chín pháp này, như nước từ trên trời đổ xuống, nước của khe nhỏ chảy vào khe lớn, nước của khe lớn chảy vào sông, nước của sông chảy vào biển. Tỳ-kheo hãy như dòng nước chảy vào biển; hành đạo không bao giờ dừng nghỉ sẽ được đạo quả A-la-hán.”

³⁶. Hán: trừ cấn 除蠶, “trừ sự đói kém”. Pāli: dubbhikkha (?), cùng ngữ nguyên với Bhikkhu: Tỳ-kheo.